

קול רינה

רב פעלים - ע"ש הבן איש חי

בנשיאות מרן רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל
ובראשות מו"ר הרב יורם אברג'ל זצוק"ל

פרשת שופטים

אמרי נועם

שיחה לפרשת השבוע מאת מורנו הרב

לעשות - כשצריך לעשות

בחלקה האחרון של פרשתנו אנו קוראים על מצות ה' למשה רבנו לעלות אליו להר סיני כדי לקבל את לוחות הברית, במצוה זו הקב"ה מדגיש למשה שרק הוא לבדו יעלה אל ההר, ואילו שאר זקני העם רק יעמדו מרחוק, אך לא יעלו עימו אל ההר בשום אופן, וביאור הדברים הוא: בפרשת שמות לאחר שהקב"ה נגלה למשה רבנו בסנה, וציוה אותו ללכת בשליחותו אל פרעה מלך מצרים ולדרוש ממנו להוציא את בני ישראל לחירות, משה רבנו הלך יחד עם אהרן אחיו, ושניהם אספו את כל זקני ישראל, ומסרו להם את דברי ה'. כוונת משה רבנו באסיפת הזקנים היתה, שכל הזקנים יצטרפו אליו בהליכתו, וכאשר פרעה יראה את כל המשלחת המכובדת הזאת, הדבר ישפיע עליו לשחרר את בני ישראל לחירות. אולם להפתעתו הרבה של משה רבנו, בהגיעו לפרעה מצא את עצמו ואת אהרן אחיו לבדם,

זקני העם חששו שכאשר פרעה יראה אותם באותה משלחת, ינקום בהם לאחר מכן, לכן כל אחד מהם מצא לעצמו "סיבה מוצדקת" מדוע מותר לו להשתמט מהשליחות של ה', ובדרך לארמון פרעה בכל פעם השתמט עוד זקן ועוד זקן, עד שלבסוף השתמטו כולם, ונותרו רק משה ואהרן.

אך השתמטות זו של הזקנים לא מצאה חן בעיני הקב"ה, כי הקב"ה "לא מחבב" אנשים שבדיוק בשעה שצריכים אותם פתאום הם "נעלמים". לכן הקב"ה החליט להמתין לשעת כושר שבה יפרע מהם על מה שעשו. כאשר הגיע מעמד הר סיני, ושמעו כל עם ישראל שעוד מעט משה רבנו יעלה להר כדי לקבל את התורה, היו הזקנים בטוחים שגם הם יזכו לעלות עם משה. בבוקרו של אותו יום המיועד כל אחד מהזקנים לבש בגדי שבת נאים ומכובדים, ענב עניבה על צווארו, חבש את כובעו המכובד לאחר שהבריך אותו היטב, והמתין בקוצר רוח לצאת לדרך. אולם דוקא אז הגיעה "ההפתעה". פתאום הם שומעים מפי משה ציווי חד משמעי של הקב"ה: "שבו לנו בזה עד אשר נשוב אליכם". במילים פשוטות יותר: כולכם נשארים כאן יחד עם כל שאר העם ואין לכם שום רשות לעלות להר! כמובן הזקנים קבלו הלם ממש. לזאת הם לא ציפו כלל. מיד הם פנו למשה רבנו ושאלו בתדהמה: 'וכי מה עשינו שנגזר עלינו כן?', ומשה רבנו השיב להם לעומתם: 'זהו בדיוק הענין - בגלל שלא עשיתם כשהייתם צריכים לעשות, לכן כעת אתם לא עולים להר סיני!'. מי שמתמט מהקב"ה כשהקב"ה כביכול, צריך אותו - גם הקב"ה ישתמט ממנו כשהוא יצטרך אותו. מי שמתמט ממשא העם וצערם, לא יזכה לראות בתפארתם ושמחתם.

בצור ירום

ביאור התניא מאת מורינו הרב

לזכות לראות את השכינה

"מאחר שהרע שבחלל השמאלי בבינוני הוא בתקפו כתולדתו" - לפי בעל התניא לא כדאי לבינוני לחיות באשליות, כיון שהוא עדיין בריא ביצרים שלו, כלומר יש לו סיכויים גדולים לחטוא, כיון שהיצרים עדיין קיימים אצלו, והם יכולים לפעול באיזו שהיא צורה, לעת מצוא, לא עלינו, ולכן אין להאמין באדם שלא יטעה אותו היצר הרע, כמ"ש במדרש תנחומא (פרשת תולדות פרק ז'), והובא ברש"י תחילת פרשת ויצא על הפסוק "אני ה' אלקי אברהם אביך ואלקי יצחק" (בראשית כ"ח), אף על פי שלא מצינו במקרא שיחד הקב"ה שמו על הצדיקים בחייהם לכתוב אלקי פלוני, משום שנאמר "הן בקדושו לא יאמין" (איוב ט"ו), כאן ייחד שמו על יצחק, לפי שכהו עיניו וכלוא היה בבית, והרי הוא כמת, ויצר הרע פסק ממנו. יצחק היה עקידא קדישא, שזה ממש בחינה של ביטול מוחלט, ואומר הצמח צדק, שהבחינה הזאת מזכירה את מה שכתוב בשירת הים "זה א-לי", בכבודו נגלה עליהם והיו מראין אותו באצבע, ראתה שפחה על הים מה שלא ראו נביאים, שואל הצמח צדק איך יתכן שראו? הרי כתוב "כי לא יראני האדם וחי", ויצחק כשראה, מיד כהו עיניו! ומתרץ הצמח צדק כיון שהם נכנסו לים, הם כבר היו בבחינת מתים, ומכיון שהם היו בבחינת מתים, הם היו יכולים לראות מה שראה יחזקאל בן בוזי, כלומר הם הגיעו לבחינה של ביטול מוחלט להכנס מתחת לים המסוכן, וכיון שהם קיבלו עליהם מיתה כמתים דמו, ולכן כל אחד מהם ראה את השכינה.

זמני השבת

צאת השבת:		הדלקת נרות:	
19:30	ר"ת 20:17	18:40	ירושלים
19:28	ר"ת 20:14	18:39	תל אביב
19:30	ר"ת 20:16	18:41	חיפה
19:29	ר"ת 20:16	18:40	באר שבע

רב פעלים

תלמידים מספרים על מורנו הרב

הצלה מתאונת רכבת

חמותי היקרה שתחיה הייתה מחוברת לרבנו מאוד היא הייתה מנהלת מדור אכלוס בעמיגור וכך הייתה עוזרת לאברכים של הכולל לקבל דירות על פי מה שמגיע להם. זה התחיל בגלל שהיו אברכים שלא רצו לעזור להם אז הפנו את מורינו הרב לחמותי שתעזור להם בנושא זה, ובאמת נרקם קשר מיוחד בין משפחתה למורינו הרב, באחד מן הימים הטלפון בבית שלהם צלצל ובמקרה הייתי בבית ושמעתי את השיחה, על הקו היה מורינו הרב...

באותו היום לחמותי הייתה ישיבת צוות גדולה בצפון והיא הייתה צריכה לעלות על רכבת לתל אביב ומשם להחליף רכבת לצפון, ובשבע בבוקר לפני נסיעתה חייג הרב לביתם ושוחח עם חמותי ובקש ממנה שהיום לא תלך לעבודה ואמר לה הרב באלו המילים "היום את לוקחת חופש על חשבונני" חמותי ניסתה להסביר למורנו הרב יורם אברג'ל שהיא חייבת ללכת וזו ישיבה מאוד חשובה ונוכחים בה כל מנהלי עמיגור והם דרשו שהיא תגיע לישיבה, אבל הרב חזר על דבריו שוב ואמר היום את לוקחת חופש על חשבונני... וכך עשתה ולא הלכה לישיבה.

ובערך בשעה 10:30 בבוקר בשעה בה הייתה אמורה חמותי להיות ברכבת הודיעו בחדשות על תאונת רכבת קשה... שהיו בה גם הרוגים, שלא נדע. מיותר לציין את התחושה...

שואל ומשיב

הלכות אקוטאליות מאת רבנו החיד"א שליט"א

איסור קריאה לאור הנר בשבת

שאלה: שמש בית הכנסת שרוצה לבדוק לאור הנר איזה כלים כגון כוסות וקערות, האם מותר לו לבדוק לאור הנר?

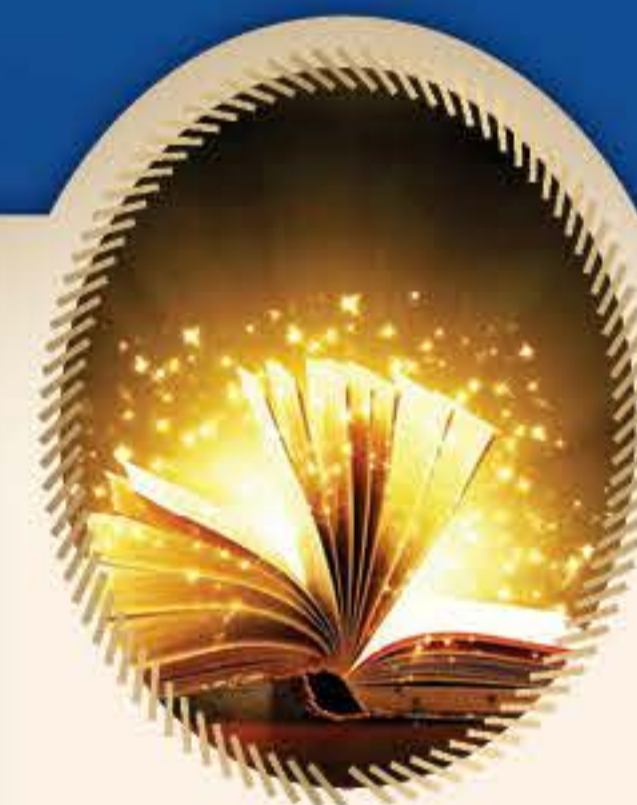
תשובה: שמש שהוא קבוע בין בבית הכנסת, ובין בביתו של אדם (בימים ההם שהיו שמשים מצויים בבתים), מותר לו לבדוק כוסות וקערות לאור הנר כיון שלא חששו חכמים שמא יטה, שהואיל והוא רגיל בכלים אלו הרי הוא בקי בהם ואינו צריך עיון רב ולכן לא חששו שיבוא להטות את הנר, אולם שמש שאינו קבוע ואינו מכיר את הכלים החמירו חכמים, שהואיל וצריך עיון רב להבדיל ולהבחין בסוגי הכלים, קיים חשש שיבוא להטות. וטוב להחמיר בכל אופן בנרות של שמן זית אפילו בשמש קבוע במקום שיש חשש שירצה להסתפק מן השמן.

שאלה: מאחר שאסור לבדוק כלים ולקרא לאור הנר, איך אם כן מותר לאכול ולשתות לאור הנר ולא גזרו חכמים שמא יטה?

תשובה: מבואר בירושלמי שמעיקרא כאשר גזרו חכמים שלא יקרא לאור הנר שמא יטה, לא גזרו באכילה ושתייה, משני טעמים, האחד מפני שהאכילה והשתייה נעשים בהבטה בעלמא בצלחת ולא בעיון עמוק, ועוד, שבאכילה ושתייה יש להיזהר משום נקיות וכדומה, ולכן לא גזרו חכמים אלא סמכו על כך שכל אחד ידע להיזהר בעצמו שלא יטה את הנר.

שאלה: האם גם בהסתכלות על הבגד, התירו חכמים כאשר שנים רואים יחד את הבגד או שמא בזה גם בשנים יש להחמיר?

תשובה: אם מסתכלים שניהם להבחין בין בגד לבגד, אין איסור בדבר, כיון שאם יטעה אחד מהם ויבוא להטות את הנר, חבירו יזכירהו ששבת היום, אולם אם שנים יחד מפלים את הבגד מן הכינים וכיוצא בזה יש מחמירים בזה כיון שכל אחד עוסק בצד אחר של הבגד ולא ישים לב למעשה חבירו, והרי זה דומה לשני בני אדם שקוראים בשני ענינים שונים זה מזה, שאינם רשאים לקרא לאור הנר משום שכל אחד אינו שם לבו למעשה חבירו, ואשר על כן הנכון ביותר שאחד יפלא את הבגד לאור הנר, וחבירו ישגיח שלא יטה את הנר ובוזה מותר לכולי עלמא, וכן אם שניהם יפלו את הבגד יחד באותו צד, ונמצאים אחד סמוך לחבירו יש להתיר.

גאולה ומשיח

פנינים והנהגות מגדולי החסידות

חודש מכריע

פעם בימי אלול, עשה רבי מרדכי מלכוביץ' בדרך, שמע איכר זקן מדרבן את חבירו הצעיר ממנו, ואומר:

בוא, נעבוד ולא נתרשל בעבודה, כי חודש זה לשון המאזניים הוא לכל השנה, אם נתרפה בו ממלאכתנו נרעב כל השנה.

הגיע רבי מרדכי לביתו ואמר: רבותי, חודש זה, אלול, על כל השנה כולה יצא, נתרפה בו מעבודתינו - נטרד מטובה כל השנה כולה. גם האיכרים בשדות יודעים זאת ואנו לא? אחי, לעבודה, כל רגע יקר...

ענקי הרוח

מעשיות על גדולי החכמי ישראל

רבי שמחה בונים מפשיסחא - י"ב אלול

בדרך נסיעתו מדנציג לביתו קודם שהתמנה לרבי עבר הצדיק ר' בונים מפשיסחא דרך עיר שפס. חסיד אחד בשם רבי זלמן גר באותה עיר והיה עני גדול. כשבא רבי בונים לאכסניה שלו שלח לקרוא לרבי זלמן ואמר לו שיעשה סעודה בשבילו כדרך החסידים ונתן לו כסף לקנות דגים עופות וכל מה שצריך לסעודה בהרחבה. כשהלך רבי זלמן ציוה רבי בונים למשרתו לקרוא אליו סוחר של פרוות וקנה ממנו פרוה וכובע של חורף ושלח לקנות מנעלים וסחורה של בד וכלי לבן וכרך הכל בחבילה ושלח על ידי המשרת אליו הביתה. אחר כך ראה שגם כל בני הבית הולכים קרועי בגדים ונתן מיד כסף וציוה ללכת לחנות ולקנות לכולם בגדים ככל הצורך. כך הלכה ורבתה לה השמחה בבית רבי זלמן, ואחר הסעודה ציוה רבי בונים לקנות משקה ונתן שוב כסף בהרחבה ומכל הנתנות הללו נשאר לרבי זלמן הרבה כסף. בשעת פרידתם השיא רבי בונים סכום כסף ונתן לרבי זלמן מתנת פרידה נשתומם רבי זלמן ולא רצה לקח. "הלוא נשאר לי כסף מכל מה שנתת לי עד עכשיו מלבד המלבושים ושאר הדברים שקנית" אמר לרבי בונים. השיבו ר' בונים "התורה אמרה נתון תתן לו ולא ירע לבבך בתתך לו, כלומר מי שנותן לעני בתורת רחמנות מפני שרך לב הוא בטבעו ואינו יכול לסבול הצרות של העני אינו בכלל צדקה שהרי הוא כמבריא גופו ונותן לצורך עצמו צריך לתת צדקה עד ש'לא ירע לבבך', שלא תהיה עוד רחמנות על העני המקבל, ואז הוא מקיים מצוות צדקה. אף אני לאחר שנתתי לך כל מה שהיה חסר לך שוב אין ליבי כואב עליך, ויכול אני עתה לקיים מצוות צדקה כראוי וכל יגיעתי בנתינות הקודמות היו כדי שאגיע למדרגה הזאת, ואם לא תקבל ממני תהיה כל יגיעתי לשוא. מיד קבל ר' זלמן את המתנה בסבר פנים יפות.

נקודה בפרשה

נקודה למחשבה מאת רבנו הגאון החיד"א שליט"א

מעלת התמימות

"תמים תהיה עם ה' אלוקיך" (דברים יח', יג)

ציוותה אותנו התורה הקדושה ואמרה "תמים תהיה עם ה' אלוקיך", ויש בזה רמז חשוב ועיקרי, להתנהג בתמימות בעבודת ה' יתברך, ולהאמין בו יתברך בתום לב ובשמחה. ושמעתי מאדוני אבי מופת הדור רבינו יורם אברג'ל רמז יפה מאד בזה, שקשור בעיקר למצוות תפילין, וכן הובא בספרו הבהיר אמרי נועם פרשת בא, שהנה במצוות תפילין, התפילין של ראש, המונחים כנגד המוח, מסמלים את החכמה והידיעה של האדם. ואילו התפילין של יד, המונחים כנגד הלב, מסמלים את התמימות והפשטות שבלב.

ולכן יש להניח תפילין של יד לפני שמניחים תפילין של ראש, כדי לרמוז שבראש ובראשונה צריכה להיות לאדם אמונה תמימה ופשוטה בה' יתברך, בתורתו הקדושה, במצוותיו הנעימות ובעבדיו הצדיקים, במידה שאינה ניתנת לעירעור - ורק לאחר מכן רשאי הוא לנסות לחקור ולהבין את החכמה והשכל שבהנהגת הבורא, בתורתו ובמצוותיו, וכשיתנהג בסדר זה, בודאי שחכמתו תגביה אותו למעלות גדולות ונשגבות.

לפי זה, יובן בדרך רמז מה שמבואר בהלכה (ראש שו"ע סי' כח, ב) שכל זמן שתפילין של ראש מונחים על האדם, צריך שיהיו מונחים על זרועו גם תפילין של יד.

ולכן כשאדם רוצה לחלוץ את התפילין עליו לחלוץ קודם את התפילין של ראש, ורק אחר כך את התפילין של יד, כדי שלא יהיה מצב שיהיה עם תפילין של ראש ללא תפילין של יד.

ומי שאינו נזהר בזה עשוי לגרום לעצמו סכנה של ממש חלילה, כי על גבי הבית של התפילין של ראש בולטת האות ש'. וברצועה של התפילין של ראש ישנו קשר, המונח מאחורי הראש שצורתו דומה לאות ד'. ובתפילין של יד ישנו קשר שצורתו דומה לאות י'. ומשלושתם ביחד נוצר בתפילין השם הקדוש שד"י. ומי שמונחות על ראשו תפילין של ראש בלבד, הרי שיש לו רק את האותיות ש"ד מתוך השם שד"י, ויש בכך סכנה של ממש, שמא יתקיים בו חלילה מה שנאמר: "הילילו כי קרוב יום ה' כשד משדי יבוא" (ישעיה יג, ו. וראה במפרשים שם) ה' יצילנו.

הוא התנא. רבי יעקב

פרק 9.
מאת: ר. אהרונ

קובץ סיפורי מופת על הקדוש האלוקי רבי יעקב אבוחצירא

מורנו ורבנו,
מה אוכל להגיש?
אין זה משנה, בני.

ערב טוב. מה תבקש מתוך התפריט העשיר? צלי עוף בבקשה

כאחד הימים חגגו אירוע בעיר. גם רבי יעקב הזמין לסעודה חגיגית והשתתף בה.

בני לקח אותו לקצב! האם ישנה בעיה בעוף?
קרא לבנך בדחיפות!

כבוד התורה! האם קראתם לי? בני! מיהו הקצב ששחט את העוף?

אההמממ... העוף... מה פה לא בסדר?! קראו בבקשה לבעל האירוע!

פרטי התקשרות קול רינה
08-6381000

חפשו אותנו בפייסבוק:
הרב יודם אברג'ל זצוק"ל
www.facebook.com/haravyoram

www.abargel.co.il
אתר קול רינה נתיבות

054-9151553

[did.li/HARAV-HABERGEL](https://www.youtube.com/channel/UCdidliHARAV-HABERGEL)
יוטיוב הרב יודם אברג'ל

פניני השבוע

סימן היהדות המובהק לאורך כל הדורות היה הזקן שמפאר את פניו של היהודי ומושך עליו שפע אדיר.

העלון מוקדש: להצלחת משפחת צפוני הי"ו לרפואת אריה חי חורי בן יהודית אסתר הי"ו לרפואת אהרון בן אסתר הי"ו לע"נ קטורה בת רבקה ז"ל

הרב יודם הבטיח:

אני יודע שכולם צריכים הגנה, ואת ההגנה לקחתי עלי...

"כל מי שפעם בחיים חתם לי הוראת קבע, בשביל לחזק את הישיבה הקדושה שהיא מקום להשראת שכינה, תפקידי להגן עליו".

ד"ר יודם אברג'ל
יום ארבע

בן איש חי 1 ת.ד. 102 נתיבות
טל': 08-6381000